

Capacity Toolkit Factsheet

Ενημερωτικό δελτίο για το Πακέτο Πληροφοριών περί Ικανότητας Λήψης Αποφάσεων

Justice &
Attorney General

Πληροφορίες για άτομα των οποίων αμφισβητείται η ικανότητα λήψης αποφάσεων

Information for people whose decision-making is in question

Υπάρχει κάποιος που ανησυχεί για την ικανότητά σας να λαμβάνετε αποφάσεις για τον εαυτό σας;
Εάν ναι, μάθετε ποια είναι τα δικαιώματά σας.

Τι είναι η ικανότητα λήψης αποφάσεων;

Η ικανότητα να λαμβάνετε τις δικές σας αποφάσεις ονομάζεται «ικανότητα λήψης αποφάσεων» (*capacity*).

Όταν έχετε ικανότητα λήψης αποφάσεων μπορείτε να παίρνετε τις δικές σας αποφάσεις για όσα συμβαίνουν στη ζωή σας.

Αυτές μπορεί να είναι μικρές αποφάσεις που λαμβάνετε καθημερινά, όπως τι να φάτε ή ποιον θέλετε να δείτε. Ή μπορεί να είναι μεγαλύτερες αποφάσεις, όπως το πού ζείτε, η αγορά ενός αυτοκινήτου ή το αν χρειάζεται να κάνετε μια εγχείρηση.

Τι είναι η αξιολόγηση της ικανότητας λήψης αποφάσεων;

Προτού αποφασίσει ένα άλλο άτομο ότι δεν μπορείτε να λαμβάνετε μόνος/η σας μια απόφαση, θα πρέπει να κανονίσει να γίνει μια «αξιολόγηση ικανότητας λήψης αποφάσεων». Το άτομο αυτό ενδέχεται να συζητήσει μαζί σας σχετικά με την απόφαση που πρέπει να ληφθεί. Μπορεί να σας πει τους λόγους για τους οποίους ανησυχεί για την ικανότητά σας να λαμβάνετε μόνοι σας αποφάσεις για τον εαυτό σας.

Το άτομο αυτό ενδέχεται να ανησυχεί εάν οι αποφάσεις που λαμβάνετε:

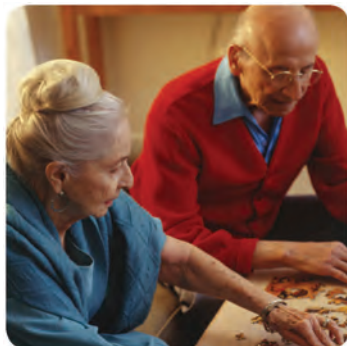
- θέτουν εσάς, ή άλλους, σε μεγάλο κίνδυνο ή
- είναι πολύ διαφορετικές από αυτές που έχετε λάβει στο παρελθόν.

Το άτομο αυτό θα θέλει να ρωτήσει εάν γνωρίζετε τι αφορά η απόφαση αυτή και γιατί κάνετε συγκεκριμένες επιλογές. Θα αποφασίσει εάν:

- μπορείτε να λαμβάνετε μόνος/η σας αποφάσεις
- μπορείτε να λαμβάνετε αποφάσεις με λίγη βοήθεια, ή
- δεν μπορείτε να λάβετε μια απόφαση αυτή τη στιγμή.

Το άτομο που αξιολογεί την ικανότητά σας ενδέχεται να είναι:

- μέλος της οικογένειας, φίλος ή φροντιστής
- γιατρός ή άλλος υπάλληλος ιατρικής περίθαλψης
- δημόσιος υπάλληλος, δικηγόρος ή διευθυντής τράπεζας ή
- ένα άτομο που σας παρέχει υπηρεσίες.

Πώς πρέπει να αξιολογείται η ικανότητα λήψης αποφάσεων;

Όταν κάποιο άτομο διεξάγει αξιολόγηση για την ικανότητα λήψης αποφάσεων θα πρέπει να σκεφτεί κάποια σημαντικά πράγματα που προστατεύουν τα δικαιώματά σας. Αυτά ονομάζονται **Αρχές Αξιολόγησης Ικανότητας Λήψης Αποφάσεων (Capacity Assessment Principles)**, και απαριθμούνται παρακάτω.

- 1** Το άτομο που σας αξιολογεί θα πρέπει να ξεκινά πάντα την αξιολόγηση υποθέτοντας ότι έχετε την ικανότητα να λαμβάνετε αποφάσεις.
- 2** Το άτομο που σας αξιολογεί θα πρέπει να καταλαβαίνει ότι εάν δεν μπορείτε να πάρετε απόφαση για ένα πράγμα, ενδέχεται να

εξακολουθείτε να μπορείτε να λαμβάνετε άλλες αποφάσεις. Για παράδειγμα, ενδέχεται να μπορείτε να αποφασίζετε τι να αγοράσετε σε ένα παντοπωλείο, αλλά να μην μπορείτε να αποφασίσετε εάν θα αγοράσετε ένα σπύτι.

3 Το άτομο που σας αξιολογεί δεν θα πρέπει να υποθέτει ποτέ ότι δεν έχετε την ικανότητα να λαμβάνετε αποφάσεις λόγω της εμφάνισής σας ή του τρόπου με τον οποίο φέρεστε, ούτε λόγω των πολιτιστικών ή θρησκευτικών σας πεποιθήσεων.

4 Το άτομο που σας αξιολογεί θα πρέπει να εξετάσει την ικανότητά σας να καταλαβαίνετε την απόφαση και να μην κρίνει εάν η απόφαση είναι καλή ή κακή. Όλοι έχουν τις δικές τους προτιμήσεις και αντιπάθειες. Ίσως να πιστεύετε ότι μια απόφαση είναι καλή, αλλά κάποιος άλλος ενδέχεται να ανησυχεί ότι δεν είναι συνετή. Για παράδειγμα, το να τρώτε κέικ σοκολάτας για πρωινό ενδέχεται να κρίνεται/θεωρείται ασύνετο/απερίσκεπτο, αλλά δεν σημαίνει ότι δεν έχετε την ικανότητα να λαμβάνετε αποφάσεις.

5 Το άτομο που σας αξιολογεί θα πρέπει να σέβεται την ιδιωτική σας ζωή.

6 Το άτομο που σας αξιολογεί θα πρέπει να σας υποστηρίζει ή να σας βοηθά να έχετε στήριξη για να μπορείτε να λάβετε μια απόφαση, προτού αποφασίσει ότι δεν μπορείτε να λάβετε την απόφαση αυτή. Μερικές φορές ενδέχεται απλώς να χρειάζεστε λίγη βοήθεια, ή συνδρομή, για να λάβετε μόνος/η σας την απόφαση. Η υποστήριξη που ίσως χρειάζεστε θα εξαρτηθεί από τον λόγο για τον οποίο δυσκολεύεστε να λάβετε μια απόφαση. Μπορεί να χρειάζεστε:

- να σας εξηγήσουν τις πληροφορίες ή να σας τις δώσουν σε μια άλλη γλώσσα
- ένα συνήγορο για να σας στηρίζει ώστε να πείτε αυτό που θέλετε
- να αξιολογηθείτε σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια της ημέρας, σε ήρεμο περιβάλλον ή σε έναν χώρο στον οποίο νιώθετε άνετα.

Όταν ένα άτομο σας υποστηρίζει δεν θα πρέπει να σας λείπει τι να κάνετε ή να σας πιέζει να λάβετε μια απόφαση που δεν θέλετε να λάβετε.

Βεβαιωθείτε ότι ζητάτε την βοήθεια που χρειάζεστε, για να μπορέσετε να λάβετε την απόφαση μόνος/η σας.

Τι συμβαίνει στην περίπτωση που αξιολογείται ότι δεν διαθέτω ικανότητα λήψης αποφάσεων;

Εάν αξιολογηθεί ότι δεν έχετε την ικανότητα να λάβετε μια απόφαση παρόλο ότι είχατε υποστήριξη, ίσως χρειαστεί να λάβει κάποιος άλλος την απόφαση αυτή για εσάς. Αυτός μπορεί να είναι κάποιος από την οικογένειά σας, ένας φίλος ή ένα άλλο άτομο. Ονομάζεται «υπεύθυνος λήψης αποφάσεων». Θα πρέπει επίσης να σας ρωτήσει τι θέλετε, αλλά ίσως χρειαστεί να λάβει αποφάσεις που δεν σας αρέσουν.

Τι να κάνω εάν είμαι δυσαρεστημένος/η;

Διατίθεται βοήθεια στην περίπτωση που είστε δυσαρεστημένος/η σχετικά με τις αποφάσεις που λαμβάνονται για την ικανότητά σας επειδή:

- το άτομο που σας αξιολογεί δεν ακολουθεί τις αρχές αξιολόγησης ικανότητας λήψης αποφάσεων καταλλήλως ή
- αισθάνεστε ότι μπορείτε να λάβετε μια απόφαση ενώ κάποιος άλλος νομίζει ότι δεν μπορείτε.

Μπορείτε να λάβετε βοήθεια εάν μιλήσετε στο Guardianship Tribunal (Δικαστήριο Κηδεμονίας):

Τηλέφωνο: (02) 9555 8500

Δωρεάν τηλέφωνο: 1800 463 928

TTY: (02) 9552 8534

Ιστοχώρος: www.gt.nsw.gov.au

Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να παρασχεθούν σε εναλλακτικές μορφές όπως Braille, κασέτα, έκδοση με μεγάλα γράμματα ή δισκέτα ηλεκτρονικού υπολογιστή. Παρακαλείστε να επικοινωνήσετε με τις υπηρεσίες Diversity Services στο (02) 8688 8460 (φωνητική κλήση), (02) 8688 7733 (TTY – για άτομα που είναι κωφά ή έχουν δυσκολίες ομιλίας) ή diversity_services@agd.nsw.gov.au

Θα βρείτε ένα αντίγραφο του Πακέτου Πληροφοριών περί Ικανότητας Λήψης Αποφάσεων (*Capacity Toolkit*) και αυτού του Ενημερωτικού Δελτίου στο διαδίκτυο στο: www.lawlink.nsw.gov.au/diversityservices

